

NYHETSBRUV

Biblioteksutveckling Östergötland

Nyhetsbrev #9 2024 // [Prenumerera här](#)

Hej!

Det är en inspirerad höst vi har, både vad gäller vädret, vad som händer hos oss på Biblioteksutveckling, och i biblioteksvärlden. I det här nyhetsbrevet får du en sammanfattning av vad som är på gång och en text från Söderköpings bibliotek som har arbetat med Stärkta bibliotek i sitt prövkort kring ungdomsverksamhet på biblioteket.

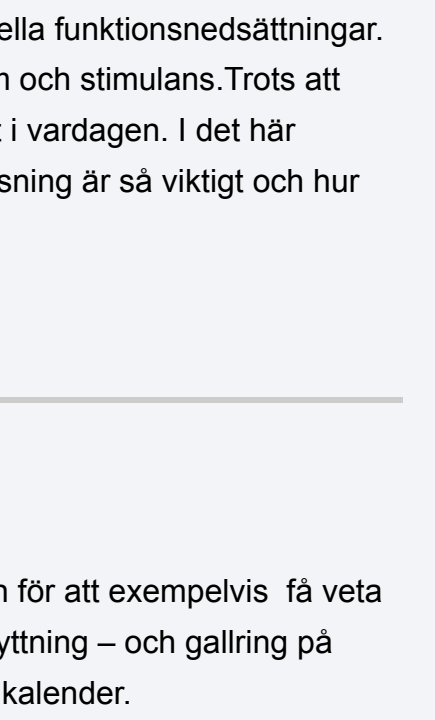
Varma hälsningar, Biblioteksutveckling Östergötland

Thank you så mycket!

Vi vill rikta vårt största och varmaste TACK till alla er som vi samarbetade med före och under Bok- och biblioteksmässan: Tricina Strong Beebe, Svenska PEN, Dawit Isaak-biblioteket, medarbetare på Götatabiblioteken, Katedralskolan och Folkungaskolan i Linköping, skolbibliotekarie och alla besökare i vår monter.

Du kan läsa mer hos [Biblioteksutveckling Östergötland](#).

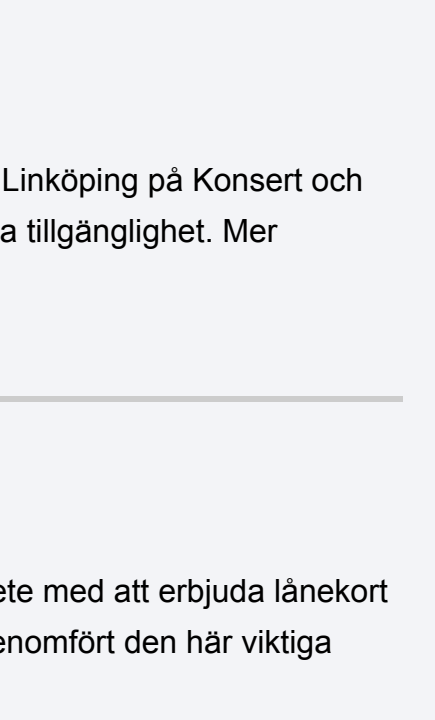
foto: Patrik Jonsson

Nytt poddavsnitt: Vi pratar demokrati

Vi passade på att prata mer med Tricina Strong Beebe mitt i surret på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg. Aktuellt var förstås Banned books week och hur Tricina med kollegor kämpar för fri läsning, men också om hennes möten med elever och bibliotekarie i Östergötland.

Lyssna hos [Götatabiblioteken](#).

Högläsning vidgar världen

7 november, 13.30–14.30, Digitalt

Vi vet att högläsning är viktigt för äldre med demens och de som har intellektuella funktionsnedsättningar. Det är en enkel metod för hjärngympa och ett enkelt sätt att skapa ökat livsrum och stimulans. Trots att det är lätt att samlas kring en bok kan det vara svårt att skapa utrymme för det i vardagen. I det här webinarieret samtalade Catharina Käberg och Eli Ahman Owetz om varför högläsning är så viktigt och hur man på ett enkelt sätt kan ge den plats i sin verksamhet.

Läs mer och anmäl dig hos [Biblioteksutveckling Östergötland](#).

Mediekonferens

Den 4 februari blir det digital mediekonferens. Se till att boka in eftermiddagen för att exempelvis få veta mer om Linköping stadsbiblioteks resonemang kring medier i deras stora omflyttning – och gallring på huvudbiblioteket. Anmälan och mer info finns inom kort i Biblioteksutvecklings kalender.

Göta demokratidag 2025

Götatabibliotekens medarbetare kan också boka in den 18 mars för en heldag i Linköping på Konsert och kongress. Demokratidagen 2025 kommer att arrangeras tillsammans med Göta tillgänglighet. Mer information om innehåll och möjlighet att anmäla kommer i vår kalender.

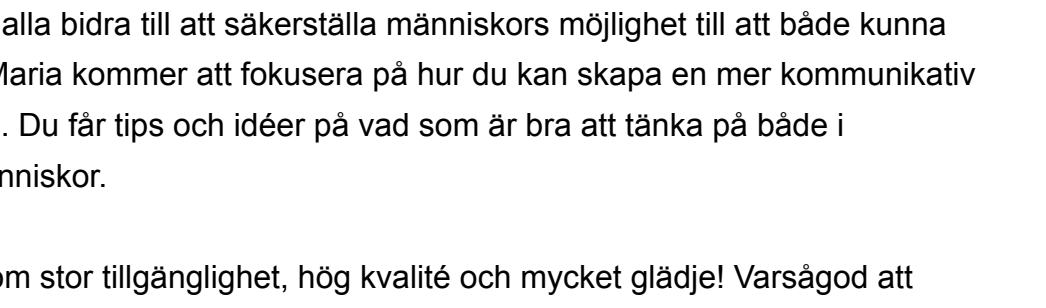
Karlskoga bibliotek får barnrättspriset Elefanten

Arets barnrättsutmärkelse Elefanten tilldelas Karlskoga bibliotek för deras arbete med att erbjuda lånekort till barn utan vuxnas underskrift eller insyn. Vi gratulerar Karlskoga till att ha genomfört den här viktiga förändringen helt i enlighet med barnkonventionen!

Läs mer hos [Svensk biblioteksörening](#).

Glädjande nog gäller detta nu även på Götatabiblioteken. Alla som fyllt 13 år kan på egen hand, utan vårdnadshavarens underskrift, skaffa sig ett bibliotekskort på Götatabiblioteken.

Nationella minoriteter

Samråd med nationella minoriteter i Östergötland

En handfull deltagare från nationella minoriteter i Östergötland kom till samråd med Region Östergötland för att ta del av en ny strategi för regionen. Det gäller en riktlinje för att säkerställa dessa minoriteters rättigheter och inflytande och regionens särskilda skyldigheter kring att skydda och stödja de nationella minoriteternas språk och kultur. Regionen presenterade delar av det som genomförs i dag bland annat via kulturhuten och Biblioteksutveckling Östergötland. Beslut om riktlinjen tas under hösten.

Ny biblioteksguide i bokform

Hanna Karolina Schimmer, bibliotekskonsulent på Sametinget och Samernas bibliotek har nyligen släppt boken Nya stigar. Den är tänkt som en handfast guide och ger verktyg och strategier för att stödja samiska språk, kultur och identitet i bibliotekens verksamhet och hyllor.

Boken går att beställa utan kostnad från [Samernas bibliotek](#).

Resurser till kunskaphöjning och försoning

Regeringen har presenterat en flerårig satsning för att stärka judiskt liv i Sverige. De medelena är fördelade på 30 miljoner kronor till och med 2027 och även på längre sikt finns en vilja att satsa mer pengar. Man ger även Forum för levande historia resurser för att fortsätta den folkbildande kunskapen om Förtintelsen, och då utifrån innehållet i boken "...om detta må ni berättas." För att gå vidare med försoningsprocessen med tornedalingar, kväner och lantalaiket avsätts också sammanlagt omkring 13 miljoner kronor att avsättas, meddelar regeringen.

Barn och unga

Barnrätt i praktiken

21 oktober, 14-15.30 och 26 november 8.30-10, Digitalt

Välkommen till en serie webinarier med fokus på hur du kan arbeta barnrättsbaserat på folkbibliotek. Vid varje tillfälle kommer du att få ta del av olika inspirerande verksamhetsexempel om hur du kan arbeta praktiskt med barnrätt. Webinarier riktar sig till dig som arbetar på folkbibliotek och tanken är att du ska få inspiration, konkreta verktyg och metoder att använda dig av.

Mer information och anmälan på [Digitekets webbplats](#).

Digital kunskapsdag om alternativ och kompletterande kommunikation

19 november kl 8.30-12. Digitalt via Zoom

Välkommen till en digital kunskapsdag om Alternativ och Kompletterande Kommunikation (AKK) med Maria Kraft Helgesson. Hur kan vi alla bidra till att säkerställa människors möjlighet till att både kunna uttrycka sig och att bli förstådda? Maria kommer att fokusera på hur du kan skapa en mer kommunikativ och kognitiv tillgänglig värld för alla. Du får tips och idéer på vad som är bra att tänka på både i verksamheten och i mötet med människor.

Dagen ger dig nya kunskaper genom stor tillgänglighet, hög kvalitet och mycket glädje! Varsågod att inspireras och se möjligheter. Målgrupp: personal på bibliotek, barnhälsovård, logopedi, öppen förskola, familjecentral, förskola med flera.

Anmäl dig hos [Region Västmanland](#).

Unga och bibliotek

5 november 9-11, Digitalt

Fyra biblioteksmedarbetare berättar om hur de arbetar med unga och spel på sina bibliotek

Emil Thuresson – Bibliotekarie på Kinda bibliotek

Sebastian Laudon – Bibliotekarie på Åtvädabergs bibliotek

Viktor Hedman – Kulturpedagog, Norrköpings kommun

Lowe Aspviiken – Författare och bibliotekarie på Linköpings bibliotek

Läs mer på [Biblioteksutveckling Östergötlands webbplats](#)

Bokprat - hur skapa intresse för böcker och läsning?

14 november 8.30-10, Digitalt

Hur kan man undervisa i läsförståelse av faktaböcker? Och är det inte skönlitteratur som är det som ska sprida intresse för läsning? Hur kan man undervisa i läsförståelse av faktaböcker? Och är det inte skönlitteratur som är det som ska sprida intresse för läsning? Hur kan man undervisa i läsförståelse av faktaböcker? Och är det inte skönlitteratur som är det som ska sprida intresse för läsning?

Läs mer hos oss på [Biblioteksutveckling Östergötland](#).

Läsfrämjandelyftet - Svenska barnserier då, nu och i framtiden

18 november, Digitalt

Vad är en barnserie? Hur ser det ut idag? Hur har det sett ut tidigare? Och hur ser det ut framöver för svenska barnserier? Per Demervall är serieskapare, verksam sedan 1976. Han är aktuell med böckerna om vikingaflickan Sir.

Läs mer på [Biblioteksutveckling Östergötlands webbplats](#)

MIK

Välkommen till Digidag!

Framtidens folkbibliotek och AI – en digital heldag om offentlig sektor i förändring

7 november 9.00 – 16, Digitalt

Framtiden är här, och våra arbetssätt förändras i rask takt. Men hur kan vi i offentlig sektor dra nytta av AI? Hur kan bibliotekarie, regionala utvecklare och andra tjänstepersoner börja använda AI i sina yrken för att stötta medborgarna och stärka deras digitala kompetens? Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg bjuder in till DigiDag – en fullspäckad dag där vi utforskar AI potential i folkbiblioteken och offentlig förvaltning. Under dagen får du lära dig mer om hur AI kan förbättra medie- och informationskunnskap (MIK), möta framtidens utmaningar och hjälpa allmänheten i en alltmer digitaliserad värld.

Läs mer och anmäl dig hos [Biblioteksutveckling Östergötland](#).

Anmälan: Senast 1 november via anmälningsformulär. Först till kvarn gäller, vi har plats för 500 deltagare

Webbinarium kring nya boken MIK i praktiken! Biblioteken visar vägen

18 oktober 9-9.45, Digitalt

Marika Alneng och Jonna Steinrud har precis kommit ut med boken MIK i praktiken!, i boken förklarar de kring hur kan biblioteken arbeta praktiskt med att förmedla medie- och informationskunnskap? Hur hittar vi bibliotekens roll i MIK-arbetet jämsides andra samhällsaktörer?

Anmäl dig och läs mer hos [Digiteket](#).

Internetmuseum - AI-historia

I utställningen AI-historia gör vi nedslags i hur människan tänkt om konstgjort intelligent liv innan datorer fanns och i den digitala intelligensens utveckling. Från forntida berättelser till schackspelande datorer, mer eller mindre lyckade chatbotar och världens första AI-lagstiftning. Ta del av utställningen hos [Internetmuseum](#).

Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!

Bokkunskap del 1

ISBN – I Siffornas Brillanta Nummervärld: En serie artiklar och kurser tittar Digiteket närmare på böcker och deras historia.

Gå kursen på [Digiteket](#).

Folkbibliotekarien – en av Läsrämjandelyftets väsentliga kraftkällor

Vilka kompetenser behövs för att arbeta med läsfrämjande och litteraturförmedling? I juni arrangerade Digiteket och Biblioteksutveckling Östergötland ett webinarium på temat folkbibliotekariers kompetenser för läsfrämjande. Nu går det att se samtalet i efterhand hos [Digiteket](#).

Bannade böcker och förbjuden läsning – en intervju med Svenska PEN

Läs hela intervjun hos [Digiteket](#).

//Nyfiken på//

Hur lyckas vi med ungdomsverksamhet på bibliotek?

– erfarenheter från Söderköping

Text: Ingrid Bäckström, Bibliotekarie och projektledare Söderköpings bibliotek

Ungdomar beskrivs ibland i biblioteksvärlden som den svåraste målgruppen att nå. Men hur svårt kunde det vara? Söderköpings stadsbibliotek ville ta sig an uppgiften att göra biblioteket till en plats som skulle upplevas både rolig och meningsfull för ungdomar i åldern 13-19 år. Med hjälp av projektmedel från Stärkta bibliotek kunde vi börja arbeta med några av de utmaningar vi stod inför: minskat läsande bland unga, lokaler som behövde förnyas och avsaknad av programverksamhet för unga.

Projektets fokus låg på att väcka läs- och skrivlust genom samtal och aktiviteter, samtidigt som vi ville få fler unga att bli delaktiga i vad som händer på biblioteket. Exempel på verksamhet som startades var bokklubbar, robotprogrammering, konstutställning, samarbete med skolbibliotek och att anställa ungdomar som sommarjobbade läsambassadörer. Även lokalerna började anpassas med målet att få en ny ungdomsavdelning.

Slutsatser som beskrivs i rapporten är att man genom att utgå ifrån de lokala premisserna, skapa samarbeten med relevanta aktörer samt arbeta systematiskt med delaktighet, kan uppnå goda förutsättningar att lyckas få unga att hitta till, ta del av och tillsammans med bibliotekets personal skapa bibliotekets verksamhet. På så sätt kan både ungdomar och biblioteket dra nytta av varandras resurser och bidra till att göra biblioteket till en meningsfull plats.

Jag hoppas du vill läsa [hela rapporten](#) om ett mycket spännande och givande arbete! Där kan du läsa mer ingående om framgångsfaktorer, lärdomar och om hur arbetsprocessen i projektet sett ut..

